

درباره ی کنترل کارگری

مقاله ی زیر توسط آنتونیو گرامشی* در نظم نوین ۱۰ فوریه ۱۹۲۱ نگاشته شده است و بر علیه طرح لایحه پیشنهادی یکی از نمایندگان پارلمان ایتالیاست. طرح مذکور مشارکت کارگران در مدیریت کارخانه را پیشنهاد می کرد، اما در واقع طرحی برای جلوگیری از اشغال کارخانه ها توسط کارگران بود. این مقاله از کتاب آنتونیوگرامشی، منتخب آثار سیاسی ۲۶- ۱۹۲۱ انتشارات Lawrence & Wishart، فصل سوم ترجمه شده است.

پیش از آنکه طرح لایحه ی پیشنهادی جناب جیولیتی (از نمایندگان پارلمان ایتالیا) به مجلس نمایندگان را بررسی کنیم و یا در مورد امکاناتی که این لایحه به وجود می آورد صحبت کنیم. واجب است شیوه ی برخورد و دیدگاه کمونیست ها نسبت به این مسأله را مشخص کنیم.

برای کمونیست ها برخورد به مسأله ی کنترل همچون برخورد به مهم ترین مسأله عصر کنونی است، یعنی برخورد به مسأله اعمال قدرت کارگران بر وسایل تولید و در نتیجه دستیابی به قدرت دولتی. از چنین دیدگاهی، طرح لایحه، تصویب آن و به اجرا درآمدنش در چارچوب دولت بورژوازی، مسائلی ثانوی هستند. تنها دلیل وجود و منشاء قدرت کارگری در درون طبقه ی کارگر

*- رجوع شود به "بنیانگذاران جنبش کارگری سوسیالیستی" در همین شماره.

است، در توانایی سیاسی این طبقه، در قدرت عملی که این طبقه در اختیار دارد به مثابه عامل تعیین کننده و غیرقابل تغییر در تولید و به عنوان نیروی سازمانده سیاسی و نظامی. هر قانونی که در رابطه با این مسأله از درون قدرت بورژوائی نشأت گیرد تنها یک معنی و یک ارزش می تواند داشته باشد: به این معنی که نه تنها در کلام بلکه در حقیقت عرصه‌ی مبارزه‌ی طبقاتی تغییر کرده است. و تا آنجا که بورژوازی مجبور است عقب نشینی کند و دستگاه‌های جدیدی در این عرصه‌ی نو به وجود آورد، ارزش واقعی آن نمایش ضعف ارگانیکی طبقه‌ی حاکم است. پذیرش این مسأله که قدرت توسعه در صنایع باید محدودیت‌هایی داشته باشد، قبول این مسأله که دموکراسی ولو ظاهری، جایگزین زورگویی در صنایع می شود به معنی اذعان به شکست بورژوازی به عنوان طبقه تاریخاً اداره کننده است و نشانه‌ی آن است که بورژوازی عملاً قادر نیست شرایط زندگی و توسعه‌ی توده‌ها را تضمین کند. به منظور تقسیم مسئولیت و شریک کردن نیروی دیگری در این وظیفه، بورژوازی حاضر است خود را تحت کنترل و نظارت قرار دهد. از دید حفظ موقعیت. بورژوازی می خواهد که طبقه‌ی کارگر همچون ضامن در برابر توده‌ها شهادت دهد که هیچکس مسنول ویرانی اقتصادی کنونی نیست، که همگان باید صبورانه مشکلات را تحمل کنند و بر کار خود بیفزایند تا شکاف‌های موجود تعمیر شوند و بر ویرانه‌های خرابی امروز دنیای بهتری ساخته شود.

در نتیجه مسأله‌ی کنترل، مسأله‌ی ای است که بورژوازی و طبقه‌ی کارگر بر سر آن مبارزه می کنند تا بر توده‌های مردم رهبری طبقه‌ی خود را اعمال کنند. براساس این مسأله است که طبقه‌ی کارگر پس از دستیابی به اعتماد و

رضایت اکثر توده ها، می تواند دولت را بسازد و با شرکت طبقات زحمتکش و استثمار شده، سیستم دولتی جدید را برپا کند و کار مثبت سازماندهی اقتصاد نو و سیستم اجتماعی جدید را آغاز کند. در طول مبارزه برای دستیابی به قدرت که در پارلمان صورت نمی گیرد بلکه مبارزه ی انقلابی توده ها است و فعالیت تبلیغاتی و سازماندهی حزب طبقه ی کارگر، حزب کمونیست است. طبقه ی کارگر، چه در روحیه و چه به عنوان یک سازمان، به استقلال (اتونومی) و موقعیت تاریخی خود دست می یابد. به این دلیل است که فاز اول مبارزه در شکل مبارزه برای دستیابی به شکل خاصی از سازماندهی منعکس خواهد شد. این شکل سازمان تنها شورای کارخانه است و در سطح کشوری، سیستم تمرکز یافته شوراهای کارخانه است. نتیجه ی مبارزه باید تشکیل شورای سراسری طبقه ی کارگر باشد. که در همه ی سطوح- از شوراهای کارخانه تا شوراهای شهری تا شورای سراسری- منتخب کارگران باشد، مطابق با شیوه ها و روش هایی که خود طبقه ی کارگر تعیین کند نه پارلمان یا دولت بورژوازی. این مبارزه باید به شیوه ای انجام گیرد که به توده های مردم نشان دهد کلیه ی مسایل و مشکلات اساسی این دوره از تاریخ، مسأله ی نان، مسکن، برق، پوشاک... تنها زمانی حل خواهد شد که تمام قدرت اقتصادی، سیاسی در دست طبقه ی کارگر باشد. به عبارت دیگر این مبارزه باید آنچنان پیش برده شود و قیام توده های خلقی، حول طبقه ی کارگر علیه رژیم سرمایه داری را سازماندهی کند که طبقه ی کارگر در عمل رهبری مبارزات را بدست گیرد و همه ی نیروهای مولده را از طریق استقرار کمونیزم به سوی رهایی کامل پیش برد. این مبارزه باید طبقه ی کارگر را آماده کند تا از میان صفوف خود تواناترین و پرنیروترین افراد را انتخاب کند و از میان آن ها

رهبران جدید صنعتی را پرورش دهد و این افراد راهگشای بازسازی اقتصادی شوند. از این نظر، طرح لایحه‌ی پیشنهادی جناب جیولیتی به پارلمان تنها وسیله‌ای است برای تهییج و تبلیغ. از این دید است که کمونیست‌ها باید به طرح برخورد کنند وگرنه از نظر آن‌ها این نه تنها هدف نهایی نیست بلکه حتی نقطه شروع نیز نمی‌باشد.

ترجمه از: پ. گویا

بازنویس: یاشار آذری

آدرس اینترنتی کتابخانه: <http://www.nashr.de>

ایمیل یاشار آذری: yasharazarri@gmail.com

مسئول نشر کارگری سوسیالیستی: یاشار آذری